

HERMAN LUTKEHNS, klerk van het bisdom Munster, pauselijk notaris, stelt te Florence eene acte van het beroepsgeding van Nicolaas Serrurier op (1419), 231, 236, 244.

HERMAN (of JAN) STAKELWEGGHE, proost der St Joriskerk te Keulen, is den Broeders en Zusters gunstig in een samengevat oordeel (1398), 176, 177, 180.

HERROEPINGEN (*openbare van ketterijen*). Nicolaas Serrurier te Constanz (1418), 209, 210; — Mattheus Grabow te Constanz (1418), 225–229; — Willem Duycker Ysbrantsz., te Leiden (c. 1440), 310, 311.

HERSTAL (*bij Luik*). De Dansers smeden er eene mislukte samenzwering om de geheele Luiksche geestelijkheid uit te moorden (1374), 145.

's HERTOGENBOSCH (*Buscus Ducis*). De kettersche priester Richard du Crocquet van Doornik door zijnen bisschop veroordeeld tot eene bedevaart naar de O. L. Vrouwekerk aldaar (1417), 200, 201, 202.

HIDOLPHUS, proost der St Michielskerk te Antwerpen, herinnert in eene acte van 1124 aan de kettersche prediking van Tanchelm aldaar, 4.

HOLLAND. Geeselaars uit dit graafschap te Londen (1349), 121; — Splinter Wiggersz., te 's Gravenhage uit dat gewest mitsgaders uit Zeeland en Friesland wegens godslastering gebannen (1503), 293, 294.

HUBERT LEONARDI (*meester Hubrecht*), doctor in de godgeleerdheid, inquisiteur in het Luiksche bisdom, leidt eene kettervervolging te Leuven en te Nijvel (1471), 268; — wordt met wijn beschonken door den Leuvenschen magistraat, die zijne reiskosten naar Nijvel betaalt, 268.

HUSSITAE, ketters, aanhangers van Jan Hus. Tegen hen treedt Johannes, patriarch van Constantinopel, op het algemeen Concilie van Constanz op (1418), 207, 209; — de dolingen van Nicolaas Serurier te Doornik staan er mee in verband (1418), 213, 214, 231, 232, 240, 255; — schriftjes van die richting door den ketter Gillis Mersault te Doornik 's nachts op veel plaatsen verspreid (1423), 247, 248; — *ceule de Peraghe* (Praag) *et de Behagne* (Bohemen), 248; — paus Martinus V wakkert den Luxemburgschen adel en den graaf van Marche aan om deel te nemen aan den kruistocht tegen hen (1423), 256, 257.

I.

IEPEREN (*Ypres*). Aldaar wordt eene notariële acte opgesteld, bevattende vier belangrijke stukken aangaande de vervolgingen tegen de kettersche Tempelorde (1307), 52–59; — Geeselaars aldaar (1349), 136.

INNOCENTIUS III, paus, kondigt eene bul af over het behandelen der ketters (1198–1199), 37, 38; — vaardigt nog strengere wetten tegen hen uit (1207), 38.

INQUISITEURS. Zie de namen vermeld in de *Chronologische lijst van pauselijke en bisschoppelijke inquisiteurs in de Nederlanden*, achter de Inleiding.

INQUISITORIALE PROCESSTUKKEN (*volledige tekst van*). Eerste smeekschrift van den gekerkerden en verdachten Lambert le Bègue aan paus Calixtus III (1175–1177), 9–11; — smeekschrift zijner vervolgde aanhangers aan den paus, 12, 13; — bul van Calixtus III, gericht tot den Luikschen bisschop en zijne

geestelijkheid, waarbij hij hem beveelt aan den verdachten priester Lambert le Bègue toe te laten zich vóór den paus over zijne ketterij te komen rechtvaardigen (1175-1177), 13, 14; — smeekschrift van eenen zijner aanhangers aan den paus, 15-17; — tweede smeekschrift van Lambert aan den paus, 18-23; — omstandig verweerschrift van Lambert aan den paus, 23-32; — bevel van den Franschen koning Philips IV den Schoone, zijne gevolmachtigden aanstellende in de kettervervolging tegen de Tempelridders (1307), 52, 54; — ander bevel van denzelfden koning over het aanhouden en uitleveren der kettersche Tempelridders aan de Inquisitie en over het aanslaan hunner bezittingen (1307), 53, 54; — bevel van den pauselijke inquisiteur Willem van Parijs, gericht tot de inquisiteurs en broeders der predikheeren, om als zijne gevolmachtigden op te treden in het onderzoeken der kettersche Tempelridders (1307), 53, 56, 57; — Fransche instructie over hetgeen de afgevaardigde inquisiteurs en de wereldlijke overheden ten opzichte der aangehoudene Tempelridders en der aangeslagene bezittingen der orde zullen te doen hebben (1307), 53, 57, 59; — proces-verbaal der ondervragingen van getuigen en verdachten door de inquisiteurs in zake der kettersche Tempelridders (1309), 60-63; — proces-verbaal van het onderzoek en de veroordeeling van Margaretha Porete's verdacht geschrift, op verzoek van den algemeenen inquisiteur Willem van Parijs door de godgeleerden der Parijsche Hoogeschool (1310), 63, 64; — veroordeeling van de orde der Tempelridders door paus Clemens V (1312), 67-70; — veroordeeling van de Geeselaarssecte door paus Clemens VI (1349), 120, 141; — vonnis van den bisschop van Doornik tot eenjarige gevangenschap en verbanning uit het bisdom aldaar uitgesproken tegen den verzoenden ketter Jacob Clerici (1355), 142, 143; — aanklachten tegen de Zusters van het gemeene leven van Utrecht en omliggende plaatsen, ingekomen bij den inquisiteur Jacob van Soest (c. 1393-94), 153-155; — instructie voor den inquisiteur in die zaak, 155, 156; — eedformulier (Latijn en Nederlandsch) door den inquisiteur aan de getuigen op te leggen, 155; — notariële acte, waarbij vijf voornamen leden der orde van Windesheim plechtig instaan voor de rechtgeloovigheid en de godvruchtige levenswijze der Broeders van het gemeene leven (1395), 156-158; — gunstig oordeel van Everardus Foec, deken der St Salvatorskerk te Utrecht, over die Broeders en Zusters tegen den inquisiteur uitgevaardigd (1397?), 159, 166; — verweerschrift van denzelfde ten gunste der Zusters van het gemeene leven of Begijnen tegen de sermoenen en de schriften van eenen harer vijanden, waarschijnlijk den inquisiteur (1397?), 167-169; — verweerschrift van eenen onbekende ten gunste der Broeders en Zusters der provincie Keulen tegen hunne belagers de inquisiteurs (1397?), 169-172; — gunstig oordeel van Arnold, abt van Dikningen, over de Broeders en Zusters (1397), 172-176; — samenvatting van het gunstig oordeel van acht voornamen Nederlandsche en andere godgeleerden der geestelijke provincie Keulen over de Broeders en Zusters (1398), 176-180; — weerlegging van dat gunstig oordeel door den Nederlandschen inquisiteur (na 1398), 181-184; — bevel van Frederik van Blankenheim, bisschop van Utrecht, waarbij hij de inrichting en levenswijze der Broeders en Zusters goedkeurt (1401), 190-192; — veroordeeling van den ketterschen priester Richard du Crocquet door den bisschop van Doornik (1417), 200-202; — verzachting (*littera mitigationis*) zijner straf (1417), 202, 203; — zijn getuigschrift (*cedula testimonialis de viagio peracto*) afgeleverd door den

pastoor der Zavelkapel te Brussel, waar hij de hem opgelegde bedevaart volbracht heeft (1417), 203; — vonnis te Constanz door Johannes, patriarch van Constantinopel, uitgesproken tegen den ketterschen augustijn Nicolaas Serrurier van Doornik (1418), 208-210; — openbare herroeping van denzelfde te Constanz (1418), 210-214; — notariëel proces-verbaal der geheele ketterbehandeling van denzelfde aldaar (1418), 206-216; — aanklacht van den predikheer Grabow tegen de Broeders en Zusters van het gemeene leven op het algemeen Concilie van Constanz (c. 1418), 216-220; — veroordeeling dier aanklacht door Pierre d'Ailly, kardinaal van Kamerijk, te Constanz (c. 1418), 220, 221; — veroordeeling dier aanklacht door Johannes de Gerson, kanselier der Hoogeschool van Parijs, te Constanz (1418), 222-224; — herroeping van Grabow te Constanz (1419), 226; — omstandig proces-verbaal van het beroepsgeding van Nicolaas Serrurier (1419), 229-236; — bevel van paus Martinus V, den kardinaal van Verona met dit geding gelastende (1419), 232, 233; — bezwaren door den kardinaal van Aquileja aan paus Martinus V aangaande die zaak onderworpen (1419), 234, 235; — bevel van den paus in antwoord daarop, 235; — eindvonnis in het beroepsgeding van Nicolaas Serrurier te Florence uitgesproken door den kardinaal van Aquileja (1419), 235, 236; — bul van Martinus V waarbij hij de twee veroordeelingen van Nicolaas Serrurier, uitvoerbaar verklaart (1420), 237-242; — notariëel afschrift van de processtukken der kettervervolgving van denzelfden Nicolaas Serrurier (1422), 243-247; — breve van Martinus V, aan den bisschop en aan den inquisiteur van Lausanne over den aangehouden ketter Nicolaas Serrurier (1423), 252-253; — breve van denzelfden paus aan denzelfden bisschop over hetzelfde geval (1423), 254; — tweede breve aan denzelfde (1423), 254, 255; — breve aan den hertog van Savoyen over hetzelfde geval (1423), 256; — breve aan denzelfden inquisiteur van Lausanne (1424), 257-260; — breve aan den aartsbisschop van Besançon over denzelfden Nicolaas Serrurier (1424), 260, 261; — banvonnis door 't Hof van Holland uitgesproken tegen den godslasteraar Splinter Wiggersz. (1503), 293, 294; — twee acten van den officiaal van Doornik in het geding tegen den ketterschen priester Jaspas Fournier (1517), 294-299.

INSULAE. Zie *Rijzel*.

J.

JACOB CLERICI, verzoende ketter, door den Doornikschen bisschop tot eenjarige gevangenschap en verbanning uit zijn bisdom veroordeeld (1355), 142, 143.

JACOB DE MALDA, een van de aanvoerders der Doorniksche Geeselaars, in de plaats van Willem Pestiel (1349), 98, 104.

JACOB DE PALUDE, subdiaken en notaris van het geestelijk hof te Doornik (1517), 297, 299.

JACOB UTELIEMINGE, burgemeester van Leuven, vergezelt, met twee andere afgevaardigden van den magistraat, den Luikschen inquisiteur Hubert Leonardi naar Nijvel, om er een inquisitoriaal onderzoek in te stellen (1471), 268.